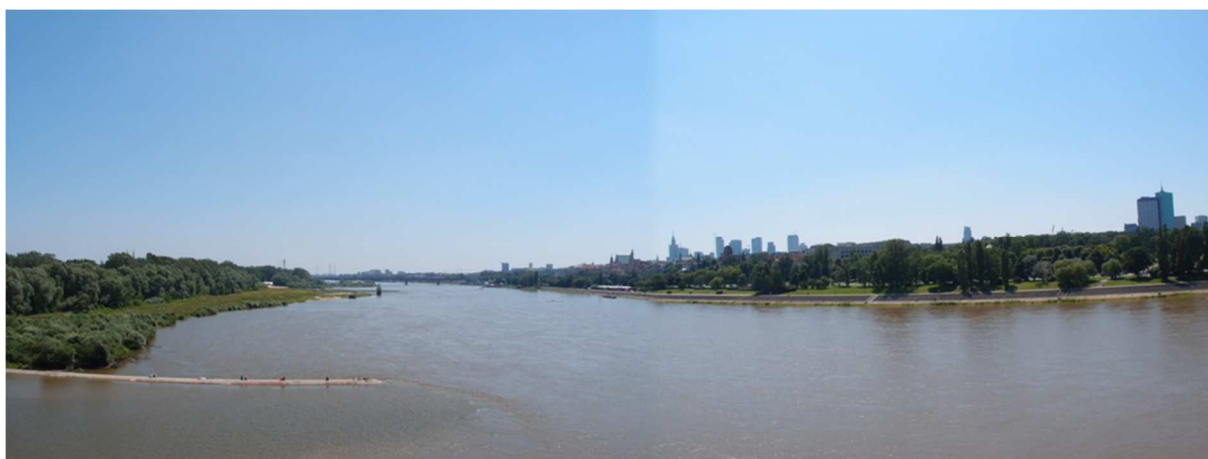

POMOC TECHNICZNA
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

Plany zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszarów dorzeczy i regionów wodnych

Instrumenty zarządzania ryzykiem powodziowym

Załącznik nr 4

Instrukcja postępowania na wypadek wystąpienia powodzi

Grontmij

ARCADIS

Infrastruktura · Woda · Środowisko · Budownictwo

Projekt:

Wsparcie przygotowania krajowych dokumentów planistycznych w zakresie polityki ochrony środowiska zapewniających skuteczną realizację polityki spójności – Etap II

Instrukcja postępowania na wypadek wystąpienia powodzi

Przed powodzią:

- Zorientuj się w urzędzie miasta/gminy, czy mieszkasz na obszarze zagrożenia.
- Zapoznaj się z powodziowymi sygnałami ostrzegania oraz z sygnałami alarmowymi na terenie Twojego miejsca zamieszkania. Mogą to być dźwięk syreny alarmowej lub inny zwyczajowo przyjęty na terenie gminy sygnał, np. gongi, specjalny sygnał dzwonów kościelnych itp. Dowiedz się, na jakich częstotliwościach radiowych będą nadawane ostrzegawcze komunikaty powodziowe.
- Żądaj informacji na temat sposobów przygotowania się na wypadek wystąpienia zarówno niewielkich powodzi jak i powodzi katastrofalnych. Jeśli mieszkasz na terenie często nawiedzanym przez powódzie, zgromadź niezbędne materiały i narzędzia budowlane. Powinny się w tym zawierać: płyty ze sklejki, folia plastikowa, gwoździe budowlane, młotek i piła, podnośnik, łopaty oraz worki z piaskiem.
- Uważnie słuchaj prognozy pogody oraz komunikatów podawanych przez środki masowego przekazu. Znaj i rozróżniaj stany zagrożenia powodziowego podawane w komunikatach radiowych i telewizyjnych (pogotowie przeciwpowodziowe, alarm przeciwpowodziowy).
- Poznaj przewidziane drogi ewakuacji. Zaplanuj i przećwicz drogi ewakuacji. Domsztwa na terenach powodziowych powinny mieć ustalone kilka alternatywnych tras ewakuacji.
- Miej pod ręką przygotowane rzeczy na wypadek zagrożenia:
 - latarki z zapasowymi bateriami,
 - przenośne radio bateryjne z zapasowymi bateriami,
 - telefony komórkowe,
 - apteczkę i podręcznik pierwszej pomocy,
 - alarmowy zapas żywności i wody,
 - podstawowe leki,
 - dokumenty zabezpieczone w nieprzemakalnym opakowaniu.
- Opracuj plan komunikowania się na wypadek zagrożenia.
- Jeżeli w czasie wystąpienia powodzi członkowie rodziny są rozdzieleni miej przygotowany plan na sposób ich powrotu do domu.
- Poproś krewnych lub znajomych zamieszkałych w innych rejonach, aby służyli, jako miejsce kontaktu dla twojej rodziny. Po wystąpieniu katastrofy często łatwiej jest uzyskać połączenie na odleglejszych dystansach. Upewnij się, że wszyscy członkowie twojej rodziny znają nazwisko, adres i numer telefonu osoby kontaktowej.
- Upewnij się, że wszyscy członkowie rodziny znają sposób postępowania na wypadek powodzi.
- Naucz całą rodzinę jak odcina się dopływ gazu, elektryczności oraz wody.
- Naucz dzieci jak i kiedy wezwać Policję, Straż Pożarną oraz jak nastroić radio na odbiór informacji o sposobie postępowania.

- Miej sprawdzone zawory zainstalowane w kanalizacji ściekowej swego domu, w celu zapobieżenia cofania się wody z systemu drenowego.

W czasie alarmu powodziowego:

- Miej włączone radio na częstotliwości lokalnej stacji, w celu wysłuchania komunikatów o zagrożeniu i sposobach postępowania.
- Upewnij się, że wszyscy członkowie rodziny, zwłaszcza dzieci, wiedzą, co robić w razie powodzi, ustal sposoby kontaktowania się, drogi ewakuacji, jeśli posiadasz Rodzinny Plan Powodziowy – przypomnij wszystkim członkom rodziny jego zapisy.
- Dbaj o to, by twój telefon komórkowy i telefony domowników cały czas były w pełni naładowane.
- Zabezpiecz odpowiednią ilość źródeł światła – świec, latarek oraz zapalek i baterii.
- Napełnij wanny, zlewy i odpowiednie pojemniki czystą wodą, zadбай o zapas wody butelkowanej zabezpieczający potrzeby, na co najmniej 3 dni.
- Zgromadź w domu zapas paczkowanej żywności o długiej przydatności do spożycia zabezpieczający potrzeby, na co najmniej 3 dni.
- Zapewnij wszystkim domownikom odpowiednią odzież i obuwie oraz koce i środki higieniczne.
- Zgromadź w bezpiecznym miejscu niezbędne lekarstwa, dowody tożsamości (również akty urodzenia), kosztowności, pieniądze i papiery wartościowe, dokumenty dotyczące domu i posiadanych gruntów, dokumentację działalności gospodarczej i polisy ubezpieczeniowe.
- Przenieś miejsca sypialne i wartościowe rzeczy na górne kondygnacje budynku, jeśli nie masz takiej możliwości, śpij u sąsiada, który taką możliwość ma.
- Cenne przedmioty i urządzenia umocuj do stabilnych elementów, aby uchronić je przed zabraniem przez wodę.
- Jeśli masz sprzęt pływający - utrzymuj go w sprawności (pontony, łodzie itp.) i używaj go wyłącznie podczas zagrożenia życia.
- Sprawdź sprawność pojazdu/pojazdów mających służyć ewakuacji.
- Przygotuj się do ochrony swojego domu i dobytku przed skutkami powodzi, przygotuj worki z piaskiem, oraz niezbędne materiały i narzędzia budowlane. Powinny się w tym zawierać: płyty ze sklejki, folia plastikowa, gwoździe budowlane, młotek i piła, podnośnik i łopaty.
- Paszę dla zwierząt przenieś w niezagrożone zalaniem miejsce.
- Przygotuj zwierzęta hodowlane do ewakuacji, porozmawiaj z sąsiadami o wzajemnej pomocy przy załadunku zwierząt gospodarskich do ewakuacji.
- Rozważ ewakuację zwierząt zaraz po ogłoszeniu alarmu powodziowego. Jest ona trudna i czasochłonna. Sprzęt pływający będący w dyspozycji straży pożarnej czy wojska bardzo często nie nadaje się do ewakuacji dużych zwierząt.
- Pamiętaj by w chwili nadejścia powodzi zwierzęta nie były uwiązane i mogły same ratować swoje życie.

- Zabezpiecz substancje niebezpieczne takie jak pestycydy, środki owadobójcze, farby, lakiery, rozpuszczalniki i inne środki chemiczne.
- Zabezpiecz zbiorniki z olejem, paliwem i środkami chemicznymi.
- W miarę możliwości pojazdy i maszyny rolnicze przenieść w niezagrażone powodzią miejsca.
- Bądź gotów, aby w momencie pojawienia się nagłego zagrożenia powodziowego wyłączyć główne zasilanie elektryczne oraz dopływ gazu i wody.
- Uważnie obserwuj sytuację pamiętaj o przewidzianych drogach ewakuacji, zaplanuj ewakuację i sposób przeniesienia wartościowych przedmiotów w bezpieczne miejsce.
- Przygotuj się do ewentualnej ewakuacji pamiętając o tym, że osoby dorosłe powinny mieć przy sobie nie więcej niż 50 kg bagażu.
- Apteczkę pierwszej pomocy i niezbędne, używane przez domowników leki, dokumenty, niezbędny zapas jedzenia i wody pitnej, ciepłe ubrania, śpiwory i koce, radio, latarki, baterie, podstawowe środki higieny miej zgromadzone w jednym miejscu w sposób umożliwiający niezwłoczną ewakuację.

W czasie powodzi:

Jeśli jesteś wewnątrz domu:

- Włącz bateryjne radio lub telewizor, aby uzyskać najnowsze informacje o sytuacji. Zazwyczaj radio podaje informacje o zagrożeniu i sposobach postępowania. Kieruj się tymi radami.
- Zgromadź w jednym miejscu przygotowane zapasy ewakuacyjne.
- W przypadku niebezpieczeństwa natychmiast przenieść się na wyżej położone tereny.
- Jeśli zostanie nakazane opuszczenie domów, zrób to natychmiast.
- Nie używaj w gospodarstwie domowym wody ze studni ani wody gruntowej, ponieważ może być zatruta.
- Przestrzegaj zasad i stosuj się do zaleceń przekazywanych w komunikatach przez odpowiednie organy zarządzania kryzysowego.
- Jeśli otrzymałeś odpowiednie instrukcje od lokalnych władz, wyłącz wszystkie instalacje domowe na głównych wyłącznikach oraz zamknij główny zawór gazu.

Jeśli jesteś na zewnątrz:

- Udać się na najwyższe miejsce w terenie i pozostać tam.
- Nie wchodzić, jeżeli nie jest to konieczne, do naniesionej przez powódź wody. Nie przekraczać zwłaszcza nurtów wodnych - do przejścia wybieraj miejsca bez prądu powodziowego. Pamiętaj, że nawet 15 cm warstwa wody może cię przewrócić.

Jeśli jesteś w samochodzie:

- Włącz radio samochodowe, aby uzyskać najnowsze informacje o sytuacji. Zazwyczaj radio podaje informacje o zagrożeniu i sposobach postępowania. Kieruj się tymi radami.
- Jeżeli dostałeś się na teren ogarnięty powodzią zawróć i jedź inną drogą.
- Jeżeli Twój samochód jest unieruchomiony, opuść go natychmiast i udaj się na najwyższe miejsce w terenie.

Pamiętaj: W razie zagrożenia zdrowia lub życia dzwoń na numer 112.

Po sygnale do ewakuacji:

- Jeżeli nie zrobiłeś tego wcześniej, głównymi wyłącznikami odłącz dopływ energii elektrycznej, gazu i wody do budynków.
- Jeśli zarządzono ewakuację, zrób to natychmiast! Ewakuacja jest znacznie łatwiejsza i bezpieczniejsza zanim woda powodziowa stanie się zbyt głęboka dla przejeżdżających przez nią cywilnych pojazdów.
- Nasłuchuj w baterijnym radiu instrukcji ewakuacyjnych, zastosuj się do poleceń służb prowadzących akcję ratunkową i ewakuację.
- Pamiętaj by zabrać uprzednio zgromadzone w jednym miejscu: apteczkę pierwszej pomocy i niezbędne, używane przez domowników leki, dokumenty, niezbędny zapas jedzenia i wody pitnej, ciepłe ubrania, śpiwory i koce, radio, latarki, baterie, podstawowe środki higieny.
- Dzieciom znajdującym się pod Twoją opieką przypnij do ubrania karteczkę z ich imieniem i nazwiskiem oraz kontaktem do ich opiekunów.
- Jeżeli czas pozwoli, zostaw wiadomość dla innych z informacją, dokąd i kiedy wyjechałeś. Jeżeli posiadasz skrzynkę na listy, to zostaw wiadomość właśnie tam.
- Podążaj zalecanymi drogami ewakuacji skróty mogą być zablokowane.
- Nie wchodź, jeżeli nie jest to konieczne, do naniesionej przez powódź wody. Nie przekraczaj zwłaszcza nurtów wodnych - do przejścia wybieraj miejsca bez prądu powodziowego. Pamiętaj, że nawet 15 cm warstwa wody może cię przewrócić.
- Jeżeli woda szybko się przemieszcza, nie chodź po zalanych obszarach.
- Jeżeli musisz przejść przez zalany obszar, użyj tyczki do badania gruntu przed sobą.
- Nie próbuj przejeżdżać przez wodę powodziową samochodem. Jeżeli jednak poruszasz się własnym samochodem i ugrzęzniesz na zalanym obszarze, szybko opuść pojazd. Najlepiej jedź tylko drogami wyznaczonymi przez władze.
- Jeżeli musiałeś opuścić swój dom, zarejestruj się w punkcie ewidencyjnym. W ten sposób łatwiej odnajdzie Cię rodzina.
- Jeśli to możliwe zgłoś się ochotniczo do pomocy w walce z powodzią.

Gdy woda ustąpi:

- Słuchaj komunikatów radiowych i telewizyjnych, do domu wróć dopiero wtedy, gdy ogłoszona będzie możliwość bezpiecznego powrotu.
- Pozostań poza zasięgiem wód powodziowych (mogą być skażone) do czasu uzyskania zgody służb sanitarnych i technicznych.
- Nie wracaj do zalanego wcześniej domu do czasu, gdy nie zostanie przywrócone zaopatrzenie w wodę pitną, usprawniony system kanalizacji oraz usunięte odpady.
- Wchodź ostrożnie do budynku, sprawdź czy nie ma widocznych uszkodzeń. Sprawdź stan fundamentów, ścian, podłóg, sufitów, drzwi i okien. Upewnij się, że budynek nie grozi zawaleniem.
- Sprawdź instalację elektryczną i gazową, korzystając ze specjalistycznej pomocy.
- Zalane pomieszczenia zdezynfekuj, wywietrz, wysusz i odmaluj (szczególnie, jeśli przechowujesz w nich żywność, przygotowujesz posiłki lub jeżeli przebywają w nich dzieci). Meble odsuń od ścian, na co najmniej 20 cm i podnieś minimum 5 cm od podłogi. Uruchom ogrzewanie budynku.
- Wyrzuć całą żywność, która miała kontakt z wodą powodziową, a do celów spożywczych używaj tylko wody butelkowanej lub dowożonej beczkowozami przeznaczonymi do wody pitnej.
- Przestrzegaj zasad higieny chroniących przed zakażeniem.
- Jeżeli twój majątek był ubezpieczony, możliwie najszybciej skontaktuj się ze swoim ubezpieczycielem i ustal, jakie działania musisz podjąć, by uzyskać odszkodowanie. Jeśli to możliwe, przed przystąpieniem do usuwania skutków powodzi zrób zdjęcia lub zapis wideo uszkodzeń. Materiał ten pomoże udokumentować straty przy ubieganiu się o odszkodowanie.
- Zgłoś się po pomoc finansową do gminnego lub miejskiego ośrodka pomocy społecznej. Zasiłek ten może być przeznaczony na pokrycie kosztów zakupu żywności, leków, leczenia, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego. Szczegóły na temat pomocy uzyskasz u sołtysa lub w urzędzie miasta/gminy.
- Jeśli to możliwe, włącz się do pomocy w usuwaniu skutków powodzi.